

Ierosināta lieta par negatīvo atzīšanas prasību civilprocesā

Satversmes tiesas 3. kolēģija 2020. gada 3. februārī ierosināja lietu “Par Civilprocesa likuma 1. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam”.

Apstrīdētā norma

Civilprocesa likuma 1. panta pirmā daļa:

“Katrai fiziskajai un juridiskajai personai (turpmāk – persona) ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā.”

Augstāka juridiskā spēka norma

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmais teikums:

“Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā”.

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Irinas Kovalenko pieteikuma. Pieteikuma iesniedzēja vērsās tiesā ar prasību, lūdzot atzīt par nepamatotiem viņai pieprasītos maksājumus, kuru piedziņu kreditors vēl nebija uzsācis, un uzlikt kreditoram pienākumu tos anulēt.

Tiesa nolēma izbeigt tiesvedību civillietā, konstatējot, ka pieteikuma iesniedzēja pēc būtības cēlusi negatīvo atzīšanas prasību. Tiesa norādīja, ka saskaņā ar apstrīdēto normu jebkurai prasībai jābūt vērstai uz konkrēta tiesību vai interešu aizskārums vai apstrīdējuma novēršanu, kā arī secināja, ka tiesiskais regulējums neparedz iespēju celt negatīvo atzīšanas prasību.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 92. panta pirmajam teikumam, ciktāl tā nepieļauj negatīvo atzīšanas prasību, jo viņai draudošie maksājumi aizskarot viņas tiesības un likumiskās intereses, kā arī radot neskaidrību par to piedziņas iespējamām sekām.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Latvijas Republikas Saeimu līdz **2020. gada 3. aprīlim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir **2020. gada 3. jūlijs**. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lems pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas
Sabiedrisko attiecību un
protokola nodaļas vadītāja

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv,
67830749, 26200580